

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دائره مخصوصه

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، التي
آیلغی (۳۵) غروشدرد. ممالك اجنبیه ده
سنه لکی (۱۷)، التي آیلغی (۹) فرانقدر.
[يضاحات: نسخه سی الی پاره، التي
آیلغی بر جلد، هر جلد ۲۶ نسخه در.]

اخطارات

§ آبونه بدلی پشیندر،
§ آدرس تبدیلنده قرق پاره لک
بول کوندردلی در.
§ مسلكه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور. درج ایدیلمه یازیلر
اعاده اولونماز.

المجله

۱۳۳۰

دینی، علمی، ادبی، سیاسی هفته لک مجموعه اسلامی در

اخطارات

رساله مزردن آلدیغی کوسترملک شرطیله
بتون یازیلر هر هالکی بر غننه طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر.

§

مکتوبلرک، امضالرک واضح و اوقوناقلی
اولسی و آبونه صره نومروسنی محتوی
بولونمسی؛

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لرینک فرانسرجه سی ده یازلمسی؛

§

پاره کوندردلیکی زمان نه یه دائر اولدیغنک
واضحاً بیلدیرلمسی رجا اولنور.

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسؤل: ح. اشرف ادیب

۲ جمادی الاخره ۱۳۳۱ پنجشنبه ۲۵ نیسان ۱۳۲۹

جلد ۱۰

عدد ۲۴۳

سائر سبیل مغرب اقصی طرف لرنده و آسیانک حوضه اسلامیانه داخل بولنسان جهترنده کی مدارس علمیه نك، عددی تعداد اولنه میه حق قدر چوقدی. مدنیت اسلامیانه نك ادوار شعشه دارنده تأسیس ایدلمش اولان مدارس و مکاتب علمیه نك یالکیز اسامیسی قیدایدیله جک اولسه ستونلر طولیدیرمق ایجاب ایدر. اک مشهور مدرسه لر دن بر قاجنک ذکر ی قارنه بو خصوصده کی مساعی جهان پسندانه یه دایر بر فکر ویره بیله جکی جهله بو قدرله اکتفا ایدیورز.

مؤسسات فنی در نباتات باغبانی

فن شناسان اسلامی علم نباتات یك زیاده اهمیت ویرمشلردی. اطباء اسلامی نباتاتك خواص طبیه لرینك تقبی منابیله بالفعل علم نباتاتله ده اشتغال ایلشمش لردر. (امین الدوله ابن تلمیذ) ك ادویه مفردیه دایر یازمش اولدینی مشهور (اقر باذینه) سی بو خصوصده یك کوزل بر نمونه در. نباتیون اسلامی دن (ابن جاجل) ی برنجی طبقه ده تعداد ایده بیایرز. مشارالیه (دیسقوریدیس) ك نباتات کتابنه یازدینی ذیل ایله علم نباتاتده نه درجه و اسع بر اقتداره مالک اولدینی کوسترمشدر. ابن جلجلك کتابنده نباتیون قدیمه جه مجهول اولان بر چوق نباتات اسملری و بونلره دایر تفصیلات مندرجدر.

فقط، نباتیون اسلامیانه نك سرنامه مباهاتی ابن بیطار حضرتلریدر. علم نباتاتده کی اقتدار فوق العاده سنه مبنی کندیسنه (نباتی) و (عشاب) ناملری ویرمشلدر. مشارالیهك لایموت آثارندن برینی تشکیل ایدن (الجامع فی الادویه المفردة) عنوانی کتابی علم نباتاتده نادر الامثال بر اثر قیمتداردر.

ایوبیلردن (ملک کامل) ، فضیات و کالاتنک حیران و تقدیر خوانی اولدینی ابن بیطاری نباتیون مصریه ریاسته تعیین ایلشدی. ابن بیطار بو وظیفه نك ایفاسی اثناسنده مصرده مکمل بر نباتات باغبانی وجوده کیرمشدی. ابن اصیده (عیون الانباء فی طبقات الاطباء) عنوانی اثر مشهورنده مشارالیه دن بحث ایدر کن دیورکه: « ابن بیطارله بر لکده شام جوارنده نباتات طویلامغه چیقدیغمز زمان مشارالیه علم نباتاتده کی معلومات واسعه سبیله بنی حیرته بر اقمشدر. ابن بیطار؛ تحریاتم اثناسنده؛ الیه کچن هر نباتك یونانجه و عربجه اسملری سویلر و هر بری حقه ده (دیسقوریدیس) و (جالینوس) ك تعریفلری و اکثر نباتیونك خطالری و هر نباتك خاصه لرینی و نزلده حاصل اولدینی تعداد ایدردی. »

مشاهیر اطباء اسلامی دن (رشیدالدین صوری) ده فن نباتاتده خارقه نما بر اقتدار ایله ممتاز ایدی. (کتاب الادویه المفردة) عنوانی اثری، لایموت مؤلفات مخلده دندر. مشارالیهك فن نباتاتده صوک درجه مراقی اولدیفندن دوره حیاتك قیم اعظمی طاغرده نباتات تحریات و تدقیقاتیه امرار ایلشدی.

رشیدالدین ۶۳۹ تاریخنده ارتحال ایلشدی. طبقات الاطباء، مشار

مدرسه نظامیه کمال ایدلدکن صوکره بوراده ایضای تدریسات خصوصی مشاهیر فضالان (ابواسحق شیرازی) یه تودیع ایدلمشدی. مدرسه نظامیه نك ایلك مدرسی مشارالیه در. بالآخره ابوالقاسم، ابو حامد غزالی، سهروردی کی اعظم ده بودارالمرقانه کرسی تدریسه شرفبخش اولمشلردر.

نظام الملک دها بادل نیسابورده وینه عینی نامده دیگر بر مدرسه انشا ایتش و مدرسلکنی (امام الحرمین ابوالعالی) یه توجیه ایلشدی. نظامک شام، دیاربکر، عراق، خراسان و سمرقند طرفلرنده ده متعدد مدارس و عمارتله انشا و تأسیس ایتش اولدینی محققدر.

آل سبکتکیندن، (نصر بن سبکتکین) طرفدن انشا اولنان (مدرسه سعیدیه) ده بر چوق سنلر نشریات علمیه سبیله اشتهار ایلشدی. ابوبکر بیهقی نك تحت ریاستنده بولمش اولان (مدرسه بیهقیه) ، حدیث و بالخاصه علم تفسیرده یك ممتاز و یك متبحر اعظمه منشأ فیض اولمشدر. ابواسحق اسفرائینك مدرسه مشهوره سی ایسه بیکلرجه نوار و فاضل دماغلری آغوش کالاننده پرورده ایلشدی.

ملوک اتابکاندن (نورالدین زنکی) نك شام، حلب، حما، حمص و بلبلک کی شهرلرده بر چوق مکاتب، مدارس، دارالحدیث و عمارتله انشا و تأسیس ایتش اولدینی تاریخاً مضبوط حقایق جمله سندندر.

نورالدین معارف و مدنیت اسلامیانه نك تعالیسنه نظام قدر خدمت ایتش و او درجه بر شهرت قازانمش اولان اکابر دندر.

نورالدینک زیر جناح فیضنده پرورش یاب کمال اولان صلاح الدین ایوبی ده نشر معارف و اجرای معدلده مشار الیهی تعقیب ایلشدی. صلاح الدینک قاهره، قدس، اسکندریه و سائر بلادده تأسیس ایتش اولدینی مدرسه لرده یوز بیکلرجه اعظم اقتباس فیض و کمال ایتمشلردر. ایوبیلر یالکیز مصر داخلنده یکریمی بشی مدرسه انشا و تأسیس ایلمشلردی. بو مدرسه لرده هر تورلو علوم و فنون تدریس اولنوردی. مدارس مذکوره میاننده صلاح الدینک بنا کرده سی اولان (مدرسه ناصریه) نشر ایتدیکی خدمات علمیه سبیله خطه مصریه یی سنه لرجه غرق انوار ایلشدی.

دردنجی عصر هجری اواسطدن زمانزه قدر شهرت علمیه سنی - آز چوق تعدیلاتله - محافظه ایتش اولان (الازهر) ایسه مصرک یکانه بر منبع عرفانیهای اولمشدر. ازهرک آغوش فیضبارنده پرور- شیب کمال اولان اعظم آره مننده جدأ ممتاز و نادر ذکالرده یتشمشدر. مشهور (مقریزی) کندی زماننده مصر قطعه سنده یتش قدر مدرسه بولندینی سویلور.

شهرت علمیه سبیله اشتهار ایدن دارالفیضلردن بری ده (آسترآباد) مدرسه سیدر. بو مدرسه ده؛ بر زمانلر؛ جهان معرفته یك بویوک اعظم یتشدرمشدر. اندلس قطعه سنک بویوک شهرلرنده و بالخاصه اشبیلیه، طلیطله، قرطبه، غرناطه و مالقه ده متعدد مدارس و مکاتب تأسیس ایدلمشدی. یالکیز غرناطه ده ۱۳۷ دارالفنون بولندینی مرویدر. اندلسک اقسام

لهك ترجمه حالى صد دنده ديوركه : « رشيدالدينك علم نباتاته صوك درجه وقوفى واردى . مشاراليه نباتات تحريسي ايچون برچوق سياحتارده بولمىشدر . معيتمده هر نوع بويالري حامل برسام بولنديني حالده جبل لبنان وسوريه ده نباتات تحريسنه چيقمىشدى . بوسياخته مشاراليه نباتي بالذات آرار ، بولور ورسامه كوستره رك كاس ، تويچ واتامينلرينك رنكلري وعددلييله كال اعتنا ايله رسمنى پايدىردى .

هر نباتك بردفمه حال طراوتده ايكن ، بردفمه ده كاله ايرديكي زمان واوچنچى دفعه ده قوروديني وقتده اولق اوزره اوچ دفعه رسمنى پايدىرر وبورسملرك آلتنه نباتك اوصاف و خواصنه دائر معلومات لازمه يي درج ايدردى .

رشيدالدينك انواع نباتي جامع مكمل براغچسى واردى .

قازيري (Casiri) نباتيون اسلاميه دن محمد بن علي حقنده اظهار ستايشدن كندين آله مامشدر . فى الحقيقه محمد بن عليك فن نباته معلومات واسموسى اولديني كي طبابتده اختصاص تامى واردى . غوواديكس (Guadix) برنسك خدمت طبابتده بولنوردى .

قازيرينك بياننه كوره مشاراليه نبات تحري وتدقيق مقصديله بر چوق مملكتلر كزمش ، سنه لرجه قيرلرده ، بايرلرده طولاشه رق اكال تيممات ايلشدر . محمد بن علي اليه كچن نباتات نادره يي حفظ و جمع ايدرك بولنري بالذات يتشديرمه سى ايدردى . بوسورتله برنسك سراي اتصالده غايت مكمل بر نباتات باغچسى وجوده كتيرمىشدى . مذكور باغچده هر نوع نبات وچيچك يتشديرمه چاليشير وبولنرك اوصاف و خواصنه دائر تدقيقات دائمه ده بولنوردى .

عالم اسلامده تدقيقات نباتيه ايله اشتهار ايتمش دهاها بك چوق اعظم واردر . تعداد ايتديكمز شو بر قاچ ذات ، بو خصوصده برر انموذج اولق اوزره ، ذكر ايدلمشدر .

م . شمس الدين

عقائد اسلاميه

۱۷ - واميك وموردى :

كچن مقاله ده واجب ، ممكن ، مستحيلك معناريني ايضاح ايتدك . صوكره بوعالمك ده جمله ممكناتدن اولديني ، ممكنك نظر عقليه وجود وعدمى متساوى اولديني جهته بلا « مرجح » برطرفى ترجيح ايتك متساوين دن برينى ديكرينه ترجيح ديمك اولوب بوايسه محال اولديغندن وجوديني عدمنه ترجيح ايدك بر « مرجح » هر حالده محتاج اولديني اكلاتمىشدى . شمدى ده ديورزكه : ممكنات جمله سندن اولان بوعالمك وجوديني عدمنه ترجيح ايدن « مرجح » هر حالده واجب اولق لازم در . بونى ده ايضاح ايدلم .

معلوماتر كه : ممكن اولان بر شيتك وجوديني ترجيح ايتك اونى

ايجاد ايتك ديمك در . بر شيتك موجودى ايسه هر حالده اوشيدن بشقه اواق لازم در . حال بوكه ممكن دن بشقه بر موجود ارايه جق اولورساق يالكز واجبي بولورز ؛ چونكه مستحيل موجود دكل در . بناء عليه ممكنك وجودينك مستند اولديني شيتك آنجق واجب اولمى تعين ايدىور .

بر شيتك موجودى هر حالده اوشيتك غيريسى اولق لازم ديورز ؛ اوت ، بوكه بديهى بر مسئله در . چونكه بر شى كندى نفسى ايجاد ايدمك اولسه ، وجودده اوشيتك كندى نفسى اوزرينه مقدم اولمى لازم كلر ؛ زيرا مؤثر اثرندن طبعاً مقدم در . بناء عليه بر شيتك موجودى كنديسنك غيرى اولمايوبده نفسى كندى ايجاد ايتديكي فرض ايديله جك اولورسه اوشيتك كندى وجودندن اول بولمىسى ، تعبير آخرله آن واحده هم موجود هم معدوم اولمى قبول ايتك اقتضا ايدر ؛ بوايسه بالبداهه محال در .

سؤال : بوديديككز شى آنجق ، ممكنك جميع ممكناته شامل اولان طبيعته نظراً صحيح اولور ؛ حال بوكه بزم ايچون بشقه صورتله ملاحظه ايتكده واردر . ممكنات بعضى ديكر بعضى ايجاد ايتشدر . بناء عليه ممكنك همه حال واجبه استناد ايتمى لازم كلر .

جواب : سزه قارشى ممكناتك هدى حقنده دليل اقامه ايتدك ؛ بزم كتيرديكمز دليل ، آنجق اوممكناتك جزء اولى حقنده در . مادامكه ممكناتك بعضى ديكر بر قسمى ايجاد ايتشدر ديورسكز ، او حالده اورايه نقل كلام ايدرز ، بوسورتله كيده كيده كلام ، جمله ممكناتدن اولديني حالده اك اول بولنان جزئه منجر اولور . زيرا سزده تسليم ايدىور سكزكه ممكن ، حادث در ؛ بر شيتك كندى نفسى احداث ايد بيلمىسه مستحيل در . اويله ايسه صورت قطعيه ده تعين ايدىوركه جزء اولى احداث ايدن محدث هر حالده واجب در . چونكه بزواجبدن اول ممكن اولاميه جفنى اثبات ايتدك . بناء عليه مطلوبده ثابت اولدى . [۱]

۱۸ - ومورد بارى يي اعتقاد فطرى در :

علمادن بر قسم ، كائناتك خالق ذيشانى اولان واجب تعالى حضرتلرينك وجوديني اعتقاد ايتك انسانلرده فطرى اولديغه ذاهب اولديلر ؛ حتى بر قسمى ده يالكز انسانده دكل ، بتون حيواناتده بيله بو اعتقادك فطرى اولديغه قائل اولديلر . بولر ديورلر كه : وجود بارى يي اعتقاد ، بتون حيواناتده فطرى بر شى در . زيرا بر كدينك آرقه سندن وورولسه ، يا خود هر هانكى بر حيوان چاغيرلسه او حيوان مطلقاً وورولديني ، يا خود چاغيرلديني طرفه باقه جقدر ؛ بو دلالت ايدىوركه : هر فعلك مطلقاً بر فاعلى ، هر حادثك بر محدثى اوله جفنى اونك فطرتنده ده مركوزدر . بونى فطرى اوله رق بيلديكى ايچوندر كه بر حادثه ظهورنده او طرفه التفات ايدوب باقار .

اعرابي به اللهك وجودينه دليل وارمى ؟ دنيلديكى زمان ، اعرابى

[۱] بو بحث حقنده بالاخره تفصيلات لازمه و بريله جكد .